

– XVIII

Letět jako Lajka

Pak jsem stárnul a z paměti vylovím tohle.

Za knížku o Africe přišel honorář, který by stačil i na mírně ojeté auto, ale vyrazili jsme s rodinou do jižní Indie, což se mi líbilo. Odtud si dokonce chutě s vůněmi pamatuju, masalu a čerstvě vymačkané džusy, to mi vyhovuje.

Zajímavé byly postřehy mé Jany. Zatímco já třeštil, jak Indii zbožňuju, ona zůstávala rezervovaná: „Docela těžko snáším ten nepořádek.“

Klidně bych se i hádal, že tam žádný nebyl, ale dnes už vím, že jsem ho jen nechtěl vidět; a proto nebyl, takovou mám zvláštní superschopnost.

Taky jsem někdy tou dobou upadl do depresí, stejně jako po předchozí knížce o Rusku a obou Amerikách.

Tentokrát to trvalo zhruba rok až tři, už nevím. Svíral se mi hrudník, lidem jsem se snažil vyhnout ještě víc než jindy, pohled na svět bolel.

Zašel jsem za očařkou, navrhla brýle — koupil jsem zelené za pět tisíc, nasadil je na nos a do večera začala třeštit i hlava, takže nic.

Zašel jsem za psychiatrem, který po hodině naslouchání pravil, že to jsou jednoznačné úzkosti, panické ataky, a předepsal mi prášky. „Za dva týdny začnou působit,“ sliboval, ale bylo to mnohem rychlejší. Druhý den jsem po roce nebo třech začal zas normálně dýchat, hrudník se zázračně rozevřel. Z čehož usuzuju, že to nemohlo být tak vážné, ale nevím.

Můj problém je, že jakmile něco pomine, ihned zapomenu, už to neřeším.

A taky jsem nepřestával běhat, což nebývá k zahazení nikdy, u lidí ve středním věku zvlášť. Vždycky mě překvapí, když někdo na hodinkách měří, jestli zvládne denních deset tisíc kroků: co to je za číslo? Deset tisíc kroků přece zvládnu za čtyřicet minut pomalého běhu — i když uznávám, že zrovna já to drobím jako s plnou plnou, jsem opakem černocho.

Jednou mi zavolali jacísi adventisté, překvapivě normální a milí lidé, jestli nechci podpořit jejich charitu pro bangladéšské sirotky účastí na organizovaném běhu ve Stromovce.

Nechtěl jsem: „Pardon.“

„Vždyť přece běháš, co ti to udělá?“

Davová kolečka po parku mě odpuzují: „Asi bych to zvládl, ale netuším, co si pak počít jakožto novinář — omlouvám se, neuměl bych o tom napsat, natož nějak vtipně.“

„Škoda.“

Škoda, no. A na závěr ještě pokus o smířlivý fór: „Asi bych dokázal psát o tom, jak běžím přes celý Bangladéš.“

„Dobře, pojďme do toho.“

A tak jsem indiánským během překlopýtal Bangladéš z jihu na sever. Bylo to v temném období před nasazením psychofarmak, takže si hlavně pamatuju, jak kolegyně z inzerce sehnaly místo v byznys třídě, kam se muselo v obleku. Já si vzal malou košili, a jak jsem se snažil roztahovat bolavý hrudní koš, uletěl mi knoflík do šampaňského. Načež jsem přistál v Dháce, už z letištní haly tam slyšel jódlovat muezziny „Alláhu akbar“ a najednou mi to poprvé v životě neznělo jako rajská hudba, naopak, byl to orchestrion v strašidelném zámku. Chtěl jsem zase rychle domů, respektive do nebe. Někam dozadu, do kouta, rozepnout košili a letět, letět, letět po oběžné dráze jako Lajka, aspoň pět měsíců...

I když vlastně to pak špatné ani nebylo.

Bangladéšané jsou srandovní, mají oranžové plnovousy, pořád za něco stávkují, a protože nikdy neviděli bílého běžce, na občerstvovačkách mě mnohdy obklopila celá vesnice (to už skoro nikde jinde nebývá, v pěti zemích, možná v osmi). A já se sice snažil soustředit na čochový dhal, ale když jsem zvedl oči, bylo zřejmé, že jsem pro ně jako UFO, svatý obrázek. Jeden mladý vousáč uměl anglicky, ten si mě dovolil vyrušit: „Závidím, že jsi z Evropy,“ pronesl uctivě. „Vždyť kdo by nechtěl žít v místech, kde ženy chodívají běžně skoro nahé a rády na sebe nechají sáhnout?“

Tak ten mi tehdy skoro zlepšil náladu.

Jinak sice samá rovina a cihelny soplící jedovatý kouř, ale roztomilá země, proti níž nelze nic namítnout.